

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2018-04-19
Besvaras senast
2018-04-25 kl. 12.00

Till finansminister Magdalena Andersson (S)

2017/18:1197 Orealistiska antaganden gällande finanspolitikens långsiktiga hållbarhet

I vårpropositionens kapitel 10 om finanspolitikens långsiktiga hållbarhet bedömer regeringen att Sveriges finanspolitik är långsiktigt hållbar. Syftet med bedömningen är att, utifrån det vi vet i dag, säkerställa att vi i god tid vidtar eventuella åtgärder som är nödvändiga för att klara de utmaningar som vi redan vet att vi kommer att stå inför, exempelvis i samband med ändringar i befolkningsstrukturen och tillhörande ökade offentliga utgifter för omsorgen och sjukvården.

Långsiktiga prognoser bygger på ett antal antaganden och är självklart osäkra till sin natur. Regeringen betonar att denna bedömning inte är en prognos utan ett scenario som bygger på vissa antaganden. Det är ändå viktigt att de antaganden man väljer att basera scenariot på bygger på så god kunskap som möjligt. Regeringens bedömning utgår från Finansdepartementets bedömning av ekonomins utveckling, som delvis är mer optimistisk än exempelvis Konjunkturinstitutets. Andra antaganden är SCB:s befolkningsprognos, att näringslivets produktivitet årligen ökar med 2,2 procent, att de skattefinansierade tjänsterna har en oförändrad produktivitet, att timlöneutvecklingen är densamma i hela ekonomin, att befolkningens arbetsmarknadsbeteende är oförändrat, att det offentliga åtagandet är oförändrat från år 2021, att de skattefinansierade verksamheternas standard är oförändrad (som resursinsats per brukare) samt att ersättningsgraden i transfereringssystemen är oförändrad. Ja, det blir därför relativt tydligt att en så pass långsiktig bedömning till år 2100 riskerar att slå väldigt snett.

Men det är inte allt. Dessutom utgår man från att hela den offentliga sektorns åtaganden är en helhet, oberoende av om det är kommuner, landsting/regioner eller staten som ansvarar för uppgiften. Detta är i sig problematiskt eftersom vi vet att det är kommunerna och landstingen som ansvarar för de verksamheter som direkt påverkas av befolkningsutvecklingen samtidigt som statens ekonomi kommer att vara stark, i motsats till kommunsektorns. Dessutom utgår man från ett, i alla fall i dagsläget, direkt orealistiskt antagande om att statsbidragen anpassas löpande. Så är det inte i dag, och mig veterligen driver inte heller regeringen den frågan.

Det jag frågar mig är varför man är så noga med att ha realistiska antaganden i vissa fall, till exempel när det gäller näringslivets produktivitet, men inte i

andra. Historiskt vet vi från diverse långtidsutredningar – och detta nämndes även i förra årets vårproposition – att kommuners och landstings kostnader inte utvecklas i takt med befolkningsutvecklingen utan ligger högre. Det har även Sveriges Kommuner och Landsting kritiserat i remissvar.

TyvÄrr betyder detta att vi inte kan lita pÅ slutsatsen att finanspolitiken Är långsiktigt hÅllbar.

Med anledning av det som anförts ovan vill jag frÅga finansminister Magdalena Andersson:

VarfÖr bedÖmer regeringen finanspolitikens långsiktiga hÅllbarhet utifrån orealistiska antaganden, exempelvis gÄllande kommuners kostnadsutveckling och statsbidragens automatiska anpassning?

.....

Anette Åkesson (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander